

УДК 7.012:001.891

НОВИЙ ПІДХІД ДО ПРОЕКТУВАННЯ ФОРМЕННОГО ОДЯГУ

Н.О. ДЖУРА, І.М. КОВАЛЕНКО

Київський національний університет технологій та дизайну

У цій статті висвітлюються проблема процесу проектування форменного одягу, що потребує удосконалення, у зв'язку з розвитком новітніх технологій. Застосовуючи останні досягнення науки і техніки можна отримати зручний, комфортний, безпечний форменний одяг

Проблема розробки форменного одягу сьогодні залишається актуальною, так як існує ще більше задач пов'язаних з проектуванням, виробництвом і споживанням цього виду одягу, покращенням його якості і експлуатаційних властивостей. Необхідно підходити до цього питання з позиції новітніх технологій та систем автоматизованого виробництва, врахування розвитку техніки, що диктує комплексний підхід до рішення даної проблеми.

Об'єкти та методи дослідження

Форменний одяг – це одяг для військовослужбовців, службовців морського і річного флота, залізничників, зв'язківців, учнів професійно-технічних училищ і т.п [1].

Актуальність створення безпечного, зручного, комфортного одягу, що забезпечуватиме людині нормальний фізіологічний і психологічний стан та безпеку є очевидною. Великою мірою це стосується військової форми одягу. Безпека праці має вплив на всі сфери життя суспільства. Пріоритет здоров'я працюючих повинен бути головним по відношенню до результатів праці [2]. Процес розвитку у всіх сферах трудової діяльності людей на сьогоднішній день дуже активний. Високий темп зумовлює передусім швидкий зріст потреб у корпоративному і захисному професійному одязі. Згідно світовому досвіду сегмент ринка форменного та спеціального одягу, у всіх країнах є найбільш стійкою нішою, в якій задіяні немалі інтелектуальні і матеріально-технічні ресурси [3].

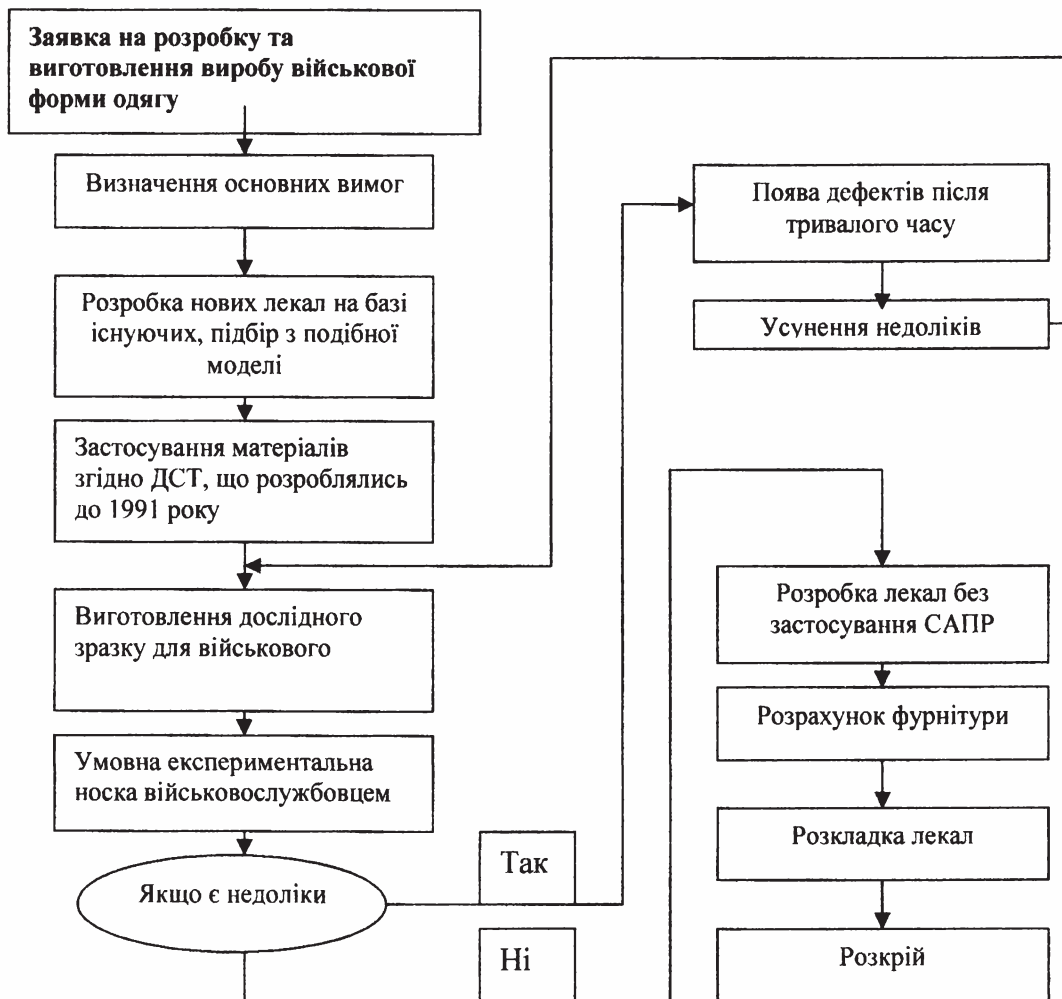
Якщо раніше асортимент форменного одягу був обмежений і відповідав вимогам державних стандартів, то нині він різноманітний. Кожний замовник хоче мати власний одяг для працівників, певної моделі, тканини, кольору.

Постановка завдання

Форменний одяг це обличчя відомства, фірми чи підприємства, зовнішній вигляд його має бути бездоганним. Він повинен бути тектонічним, тобто поєднувати конструктивно-технологічну основу та художнє вираження матеріалів, їх властивостей у зовнішній формі. Проводячи на робочому місці більше ніж третину свого життя службовець не повинен відчувати дискомфорт від одягу. Безпека, комфорт і бездоганний зовнішній вигляд форменного одягу – це є одне з найважливіших умов сучасного виробництва [4]. Проаналізувавши асортимент виробів та великий вибір тканин різних за якістю, складом, кольором, які пропонує сучасний ринок можна відмітити, що одяг є різноманітний, і взмозі задовольнити смак найвибагливішого споживача. Це є і позитивно і негативно разом. На прикладі військової форми одягу і спецодягу (попередньо було прведено аналіз процесу проектування) видно, що до вибору і виготовлення одягу не має професійного належного підходу. Все вирішують невиробничі інтереси, не рахуючись з конкретним споживачем. Найбільшою проблемою при виготовленні військової форми одягу є застаріла нормативно-технічна документація, котра розроблялась до 1991 року.

Сьогодні виробляються нові тканини, прикладні матеріали, фурнітура, що за своїми властивостями не поступаються закладеним у ДСТУ, і мають кращу якість, а використати для пошиву їх не можливо. Необхідно змінювати підхід до проектування військової форми одягу.

Схеєма сучасного процесу проектування військової форми одягу

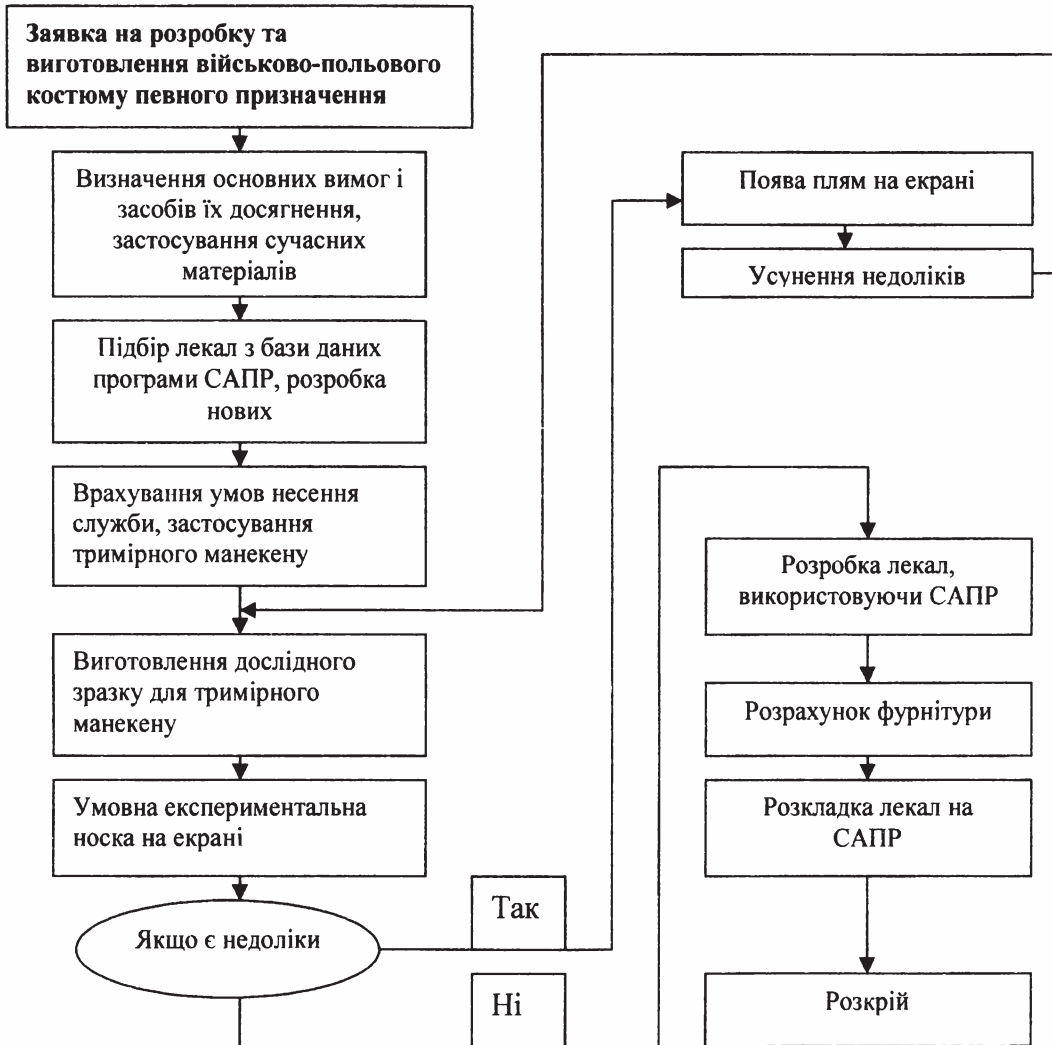
Результати та їх обговорення

Сучасний форменний одяг застарів, не ведеться конструкторських розробок, що включали б в себе новий дизайн, конструктивний устрій, технологію і текстиль. Для пошиття військової форми одягу запозичуються розробки з подібних моделей. Необхідні програми САПР, що були б створені для конкретного виду військової форми одягу.

Розробкою форменного одягу потрібно займатись на науковому рівні, беручи до уваги всі етапи проектування та виготовлення. Нинішній підхід до розробки і удосконалення військової форми одягу не відповідає сьогоденню. Існує ряд факторів, які можуть підвищити якість пошиття одягу, покращити дизайн, його конструктивний устрій, застосування матеріалів, рентабельність підприємства, що його виготовляє. Для створення комфортного, сучасного, безпечного форменного одягу необхідно конкретно визначитись з вимогами, яким він має відповідати, умови, в яких буде працювати службовець, враховуватись всі найменші дрібниці конструктивні, конструктивно-декоративні, оточуюче середовище, присутня обов'язкова дослідна носка, якщо є потреба декілька.

Одяг повинен відшиватись на спеціалізованих підприємствах, де кваліфіковані з досвідом роботи працівники, обладнання налаштоване на даний асортимент. Це має велике значення для якості продукції.

Схема рекомендованого процесу проектування військової форми одягу

Висновки

Новий підхід до проектування форменого одягу заключається у застосування при його розробці нових матеріалів, останніх новітніх технологій на кожному етапі. Так можна отримати комфортний, зручний, безпечний одяг, що відповідатиме світовим стандартам.

Новизна полягає в розробленій методиці проведення проектних робіт військової форми одягу, на яку отримано свідоцтво про реєстрацію авторського права.

ЛІТЕРАТУРА

1. Конструювання одягу з елементами САПР. Під ред. Є.Б. Коблякової. – М.: Легпромбытиздат, 1988. – 464 с.
2. Журнал. Рабочая одежда. ООО “Издательство, торговля и промышленность”, Санкт-Петербург.4 (35) ноябрь 2006, с 36.

3. Журнал. Уніформа. АСТ “Московский Полиграфический Дом”, Москва. 2007, с 176.

4. Журнал. Рабочая одежда. ООО “Издательство, торговля и промышленность”, Санкт-Петербург.4 (35) ноябрь 2006.

Надійшла 16.07.2010

УДК 685.312.2

ДОСЛІДЖЕННЯ ФІЗИКО-МЕХАНІЧНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ МАТЕРІАЛІВ ДЛЯ ВИГОТОВЛЕННЯ СПЕЦІАЛЬНОГО ВЗУТТЯ ПРАЦІВНИКІВ МОЛОЧНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

А.Б. ДОМБРОВСЬКИЙ, І.Т. СОЛТИК

Хмельницький національний університет

Аналіз роботи молочних підприємств показав, що спецвзуття для даної промисловості повинно володіти цілим рядом захисних факторів, серед яких одним із основних є захист від вологи. Проблема створення високоякісного взуття для працівників молочної промисловості є досить актуальною. З цією метою були проведені дослідження фізико-механічних властивостей матеріалів для виготовлення спеціального взуття працівників молочної галузі

Відомо, що взуття спеціального призначення експлуатується в інших умовах, ніж побутове, тому його конструкції та матеріали, хоч і зберігають загальні риси того чи іншого виду взуття побутового призначення, але все ж таки мають певні особливості.

В комплекс небезпечних та шкідливих чинників молочного виробництва входять підвищена вологість повітря, постійний контакт працівників з водою, сироваткою, жиром, молочною кислотою, коливання температури від +18–20°C до –5–10°C.

В теперішній час на підприємствах молочної промисловості використовуються в основному гумові чоботи, кирзові черевики, що не відповідає діючим нормам, встановленим державою, а також призводить до виникнення та розвитку різних професійних захворювань.

Аналіз стану травматизму і профзахворювань на виробництві в нашій державі показав, що однією із основних причин їх виникнення є відсутність або не використання працівниками засобів індивідуального захисту. Належне забезпечення працівників такими засобами поліпшить безпеку праці, що допоможе зберегти здоров'я людей [1].

Об'єкти та методи дослідження

Основною причиною професійних захворювань є недотримання на виробництві необхідних норм і правил промислової санітарії й гігієни праці [2]. До числа захворювань, які найбільше часто виникають у працівників молочної промисловості, ставляться захворювання через несприятливі мікрокліматичні умови: грип, катар верхніх дихальних шляхів. Захворювання периферичної нервової системи (радикуліт, плексит, неврит, невралгія) і м'язово-суглобного апарата (бурсит, міозит, тендовагініт й ін.) відбуваються внаслідок сполучення несприятливих мікрокліматичних умов і тривалості перебування в незручній робочій позі; при цьому відбувається надмірна фізична напруга окремих груп м'язів і зв'язково-суглобних елементів.